



BIOGRAFIE

De zetbaas van Flakkee. Leven en werk van ds. L. Gebraad, J. M. Vermeulen;
uitg. Tekstservice Vermeulen; 384 blz.; € 29,50

Ds. L. Gebraad was een ootmoedige man die het tijdens zijn leven niet opnam voor zichzelf, maar wel opkwam voor de eer van God, aldus Han Vermeulen. Begin deze maand verscheen van hem "De zetbaas van Flakkee. Leven en werk van ds. L. Gebraad".

■ Jan van Reenen

Ds. L. Gebraad, de zetbaas van Flakkee



Vermeulen (1951) woont in Meteren en kerkt in de oud gereformeerde gemeente in Nederland te Geldermalsen. Hij heeft een tekstservicebureau en schrijft boeken en ook teksten voor bedrijven. De auteur publiceerde veertig boeken, waaronder vijftien levensbeschrijvingen van oud gereformeerde predikanten, onder anderen ds. L. Boone, ds. M. A. Mieras, ds.

Joh. van der Poel, ds. E. du Marchie van Voorthuysen en ds. L. Gebraad (1894-1980).

De biografie over ds. Gebraad, "Het krachtigste wapen", verscheen in 1996, beleefde twee drukken en is al jaren uitverkocht. Vermeulen herschreef het boek compleet en voegde veel nieuwe feiten toe. De nieuwe uitgave bevat ruim twee keer zo veel woorden en twee preken.

Wat hebt u met ds. Gebraad?

„Als we de rekening opmaken, kom ik als voorganger met grote schuld uit”

Vermeulen: „Hij was predikant van de oud gereformeerde gemeente van Sint Philipsland en is ruim 23 jaar mijn dominee geweest. Ik was organist in die gemeente. Ds. Gebraad kwam veel bij ons thuis en ik reed hem vaak als hij elders moest preken. Ook schreef ik met viltstift teksten voor hem uit toen hij bijna niet meer kon lezen.

Hij leefde dicht bij God. Dat kwam tot uiting toen hij eens op de preekstoel meedeelde dat hij de dood dichtbij voelde en



Het kerkgebouw van de oud gereformeerde gemeente van Sint Philipsland. beeld RD, Anton Dommerholt

zei te vrezen dat er een jongere ging sterven. Dat gebeurde ook. Als hij preekte, verklaarde hij vooral het geestelijk leven en dan was het vaak ademloos stil in de kerk. Ds. Gebraad kon goed luisteren en was een ootmoedige man, die het niet opnam voor zichzelf maar wel voor de eer van God.”

Maar hij heeft wel diverse keren problemen gehad in het kerkelijk leven.

„De eerste keer was in Leersum, waar

hij voorganger was van een hervormde evangelisatie. Hij kreeg daar steeds meer kerkgangers en de hervormde ds. H. R. J. Reijenga zag hem als concurrent en vroeg het classicaal bestuur om maatregelen, omdat ds. Gebraad zogenaamd voor verdeeldheid, onrust en verwarring zorgde. Ds. Gebraads preekbevoegdheid werd inderdaad ingetrokken. Hij had toen al goede contacten met ds. C. Smits en ds. M. A. Mieras. Hij koos voor ds. Smits, werd

christelijk gereformeerd en vertrok in 1950 naar Tholen.

Ook als voorganger van de christelijke gereformeerde kerk te Tholen bleef hij voorgaan in hervormde, vrije en oud gereformeerde gemeenten. Daarover kwamen klachten binnen bij de kerkenraad. Maar ds. Gebraad had de grenzen van het simpele en on-Bijbelse clubgevoel allang overstegen en volgde zijn roeping: „Predikt het Evangelie aan alle creaturen.” Hij wilde God meer gehoorzaam zijn dan de mensen en bleef ermee doorgaan. Begin april 1953 trok de classis Middelburg zijn preekbevoegdheid in. Hij heeft het nooit voor zichzelf opgenomen en hij zei: „Ze hebben mij eruit gezet, ik ben er niet uit weggelopen maar heb net zo lang gewacht tot ze me eruit hebben gezet. Het ligt voor hun rekening.” Hij had toen al een beroep lopen van de oud gereformeerde gemeente van Capelle aan den IJssel.”

Wat is nieuw in het boek?

„Voor de kerkelijke verwikkelingen in Leersum, zowel hervormd als christelijk gereformeerd, heb ik uitvoerig archiefonderzoek gedaan in het Utrechts Archief. In Sint Philipsland kreeg ik toegang tot de kerkelijke archieven van de oud gereformeerde gemeente daar.

Nieuw is ook de beschrijving van het leven van Gebraad voordat hij predikant werd. De boerenarbeider wist op te klimmen tot zetbaas. Dat was een enorme promotie. Bij hem rustte de leiding van de boerderij Nooit Gedacht in Nieuwe-Tonge. Hij werd ook gemeenteraadslid voor de SGP en ook daarvan heb ik het een en ander opgenomen.

Nieuw is eveneens een deel van het fotomateriaal, afkomstig uit familiealbums. Een ervan siert de omslag. Je ziet daar zetbaas Lood Gebraad staan met aan zijn ene zijde zijn zoontje Jan en aan de andere kant twee

paarden. Die foto komt in het boek terug, maar dan met meer personen erop. Er is ook een foto waarop je hem ziet ploegen met vier paarden. Hij was een van de weinigen die dat konden.

Nieuw zijn ook veel van de 150 kernachtige citaten van ds. Gebraad, afkomstig van oude geluidsbanden. Ik heb ze zo veel mogelijk op een passende plaats in het boek ingevoegd. Door die teksten leer je hem pas echt kennen.”

Hebt u een paar van die citaten?

De eerste: „Ik geloof dat, als ik duizend jaren zou mogen leven, en God licht in de waarheid zou geven, ik dan nog maar aan het begin zou staan.”

„Ds. Gebraad nam het niet op voor zichzelf, maar wel voor de eer van God”

De tweede: „Als we de rekening opmaken, kom ik als voorganger met grote schuld uit. Veel te zoetsappig geweest en veel te veel willen pleisteren om goede vrienden met een mens te blijven. Dan kan ik niet anders dan uitroepen: Heere, ga niet in het gericht met deze dwaze knecht.”

De derde: „Ik ontmoette onderlaats een godzalige vrouw, die ontzettend moest lijden maar nooit klaagde. Ze zei tegen me: „Jongen, dit is maar een klein stukje van wat Christus voor mij heeft moeten lijden, een klein stukje, en ik heb het zo nodig, want het brengt me steeds bij God terug aan de troon der genade.””